

Skandinaviens Sfjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 20.

Den 15de Juli 1891.

40de Aargang.

Tale af Præsident Wilford Woodruff,
holdt ved Konferencen i Saltfostaden den 6te April 1891.

Jeg har nogle Tanker, som jeg ved denne Lejlighed ønsker at fremlægge for mine Venner, de Sidste-Dages Hellige. Den 26de i denne Maaned for 52 Aar siden stod jeg paa Tempelblokken i Far West. Joseph Smith, Hyrum Smith, Parley P. Pratt og andre Brodre var i Fængsel. Herren havde givet en Abenbaring og befalet os, de tolv Apostler, at samlas der den Dag for at lægge Grundstenen til Templet. Herren fastsatte Dag og Dato, da vi skulle udføre dette Arbejde. Den Gang var der Fred og Ro i Caldwell Count, hvor vi boede. Herren vidste meget godt, hvad der vilde ske, før nævnte Dag oprandt. Da Tiden kom, at vi skulle opfylde Besafingen, var de Hellige bosiddende i Illinois; de vare blevne fordrerne fra Missouri. Oppositionen mod os var saa stor, at vort Liv stod i Fare, dersom vi gif tilbage til Missouri for at udføre, hvad Abenbaringen paalagde os. Da Dagen endelig oprandt, sad vor Profet i

Fængsel for Evangeliets Skyld. Da vi talte sammen om Abenbaringen, sagde vor Patriark og andre ledende Brodre, at Herren vilde tage Biljen i Gjerningens Sted; de ansaa det ikke for Visdom af os at gaa dit; thi Missouri-Pobelen havde svoret, at om alle andre Abenbaringer og Profetier opfylldtes, skulde de forse for, at denne ikke blev, da baade Dag og Dato var nævnt og bekjendt.

Efter at vi havde lyttet til Fader Smiths og andre Brodres Anskuelser, spurgte Broder Brigham Young de Tolb, hvad deres Mening var. Vi svarede, at Herren havde befalet, og vi vare beredvillige til at adlyde og overlade Udfaldet i Guds Haand. Vi gif, og ankom til Stedet, i Overensstemmelse med den givne Abenbaring, den 26de April 1839. Vi lagde Hjørnestenen til Templet under Ledelse af Fader Cutler, som var bleven bestikket til at bestyre Arbejdet under Bygnings Opsærelse. Efter at Stenen var

lagt, knælede vi ned paa den, og George A. Smith og jeg selv, som ved Åabenbaring var bleven kaldet til Apostelembedet, vare ordinerede til Apostler af Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Pratt, John Taylor og John G. Page. Mange vare til Stede, men de hvile Alle undtagen jeg i Gravens tauze Gjemme, og da jeg ikke er bekjendt, med, hvor lang Tid jeg har tilbage, vil jeg benytte Lejligheden idag til at bære mit Bidnesbyrd til de Sidste-Dages Hellige, som jeg altid har gjort i de henrundne 52 Aar, saavel som til mange af Jordens Nationer.

Der findes Personer, som ere af den Menning, at Kirken ikke er blevet ledet ved Åabenbaring siden Profeten Josephs Død. Jeg ønsker at sige til saadanne Individer, der kalder sig Sidste-Dages Hellige, at jeg rejste et tusinde Mile i Joseph Smiths Selskab i Aaret 1834 i den Hensigt at hjælpe vore Brødre i Misjouri. Der findes maaøst et halvt Tusin Mænd i denne Førsamling, som vare med os den Gang i „Zions Lejr.“ Vi vare tilsammen dagligen med Profeten Joseph. Vi hørte hans Bidnesbyrd. Vi saa hans Profetier gaa i Opfyldestelse. Jeg var til Stede den Dag, han fik nævnte Åabenbaring ved Fushing River. Vi vidste, at han besad Myndigheden. Vi vidste, at han var inspireret af Gud den Almægtige. De overlevende fra hin Tid, som ere her i Dag, er Broder Jacob Gates, Broder Noble og maaøst nogle saa Andre; de erindre den Dag, da Broder Joseph kaldte Lejren sammen. Vi vare alle raske; der var ingen Shydom iblandt os i Lejren; men han fortalte os, hvad der forestod. Han sagde, at en Revolse hang over Lejren, og han gav Grunde deraf. Han havde givet Brodrene adskillige Raad, og de havde ringe-

agtet dem. „Ja,“ sagde han, „J anse mig som en af Eders Lige, men J skal snart indse, at jeg staar i en Stilling, hvor Gud styrer og kontrollerer mig.“ Der var ikke et tort Øje i Lejren. Han steg op paa en Vogn og fortalte os, at Guds Straffedomme vilde hjemføge Lejren for dens Opsætsighed. Det opfyldest altsammen. Den Dag vi ankom til vort Bestemmelsessædd, besøgte Dodens Engel vor Lejr og foraaragede Sorg iblandt os. Hjorten Personer lagdes i Graven, om jeg erindrer ret. Da forstode vi tilhulde, at vi havde en Profet iblandt os, og indsaa, at hvad han forudsigde, vilde finde Sted. En Dagbog fortæss over Alt, hvad der foregik i Lejren saavel som paa Rejsen. Paa den infind Mils Rejse lærte vi tilfulde at indse, at Joseph var en Profet og at Gud ledede ham.

Jeg var vel bekjendt med Broder Joseph. Jeg var i hans Selskab mere eller mindre fra Føraaret 1834 til hans Dødsdag, den 27de Juni 1844. Jeg ved, saavel som mine Brødre, der virkede med ham, at han var en sand Guds Profet — en af de største, der nogensinde har levet paa Jordens. Som jeg bemærkede i Gaar, modtog han Åabenbaringer angaaende enhver Ting, som var nødvendig for Kirkens Grundlæggelse — for Organisationen af de tolv Apostler, de Halvsjærds, Højraadet, Bisshopperne osv. Herrenaabnbarede alle disse Ting og lagde Grundvolden til denne Husholdning — den største af alle Guds Husholdninger.

I Aaret 1847 rejste jeg ligeledes et Tusinde Mil sammen med Broder Brigham Young, den Mand, der blev kaldet til at lede Israel efter Profeten Josephs Død. Der er Flere tilstede i denne Førsamling, som kom til Utah i „Pioner-Kompagniet.“ J „Zions Lejr“

vare vi 205 Personer, i Pionerkompaniet 145, og jeg kan bevidne for Gud, Engle og Meuneffer, at den samme Kraft, den samme Alabenbaringens Aand hærede sig i alt hans Arbejde op til hans Dødsdag, som tidligere udmaerkede Joseph gjennem hele hans Liv. Josephs Mission var ikke saa lang. Frelseren virkede kun tre og et halvt Aar, fra den Tid han begyndte at optræde som Lærer blandt Folket og indtil han blev korsfæstet. Profeten Joseph virkede i fjorten Aar, førend han led Marthrdøden. Præsident Brigham Young levede længere. Han ledede Kirken i over tredive Aar. Jeg var med ham, da han kom til denne Dal. Jeg var i samme Bogn med ham. Han blev syg ved Weber Floden. Flere af Pionererne blev syge, uden Twivl som Folge af det nye Klima, vi kom ind i. Han begyndte at komme sig fra det Øjeblik, han ankom til denne Dal, og hvad foretog han sig saa? Jeg skal omtale noget af det. Vi slog Lejr et fort Stykke sydost for denne Bygning. Den næste Morgen tog han og de tilstede værende Tolv en Tur omkring. Han havde været svært angreben, men kunde dog spadsere ganske godt ved Hjælp af en Stol. Vi kom til sidst til den nuværende Tempelblok, hvilken var bedækket af Salviebuske. Der var Intet at se, som antydede, at Gud nogensinde havde til Hensigt at benytte Stedet til Noget. Medens vi vandrede omkring mellem Buskene, standede Broder Brigham pludselig; han satte sin Stol i Gorden og sagde: „Her vil vor Guds store Tempel blive bygget.“ Vi drev en Pæl ned for at gjenfinde Stedet, og den Pæl befinner sig nu midt i Tempelbygningen.

En af Præsident Youngs første Forholdsregler var at befæste den nuværende „Pioneer-Blok“ eller den saa-

faldte gamle Befæstning. Denne Dal var den Gang yderst vild og øde; der fandtes næsten Intet levende her; selv Salviebuskene syntes døde og visne af Mangel paa Vand. Vi byggede en Jordvold om nævnte Blok paa de tre Sider; paa den fjerde byggede vi vores Sommerhuse — dette var et Bevis paa Brigham Youngs sædvanlige Indsigts, Omhu og Forsigtighed for Follets Træghed. Dernæst lod han Byen udlegges og opmaales.

Der fandtes ikke et levende Bæsen i denne Dal den Gang, med Undtagelse af nogle saa Indianere. Broder Brigham anlagde disse smukke, brede Gader og Stedet hvor Templet nu er bygget. Mange Raadslagninger fandt Sted i denne Anledning, og efter at disse Sager var ordnede og andre Beslutninger tagne, gif vi tilbage til „Winter Quarters“ ved Missourifloden. Præsident Young i Forening med sin Familie, vendte efter tilbage til Utah, ledsgaget af en Del Hellige. To eller tre Selskaber rejste op senere samme Aar.

Jeg omtaler disse Ting til Overvejelse for dem, der paastaa, at der har ingen Fremgang været i Kirken siden Josephs Død. Præsident Young lagde Grundstenen til fire Templer i dette Territorium. Tre af disse ere i fuld Virksomhed, og det fjerde nærmer hurtig sin Fulddendelse i denne Stad. De Sidste-Dages Hellige have i disse Templer arbejdet til Gavn og Velsgivelse for baade Levende og Døde. En Million Mænd og Kvinder, hvis Legemer smuldre i Graven, og hvis Aander befinner sig i Aalandeverdenen, have havt Ordinanter udsørte for sig ved Eldsternes Arbejde under Præsident Youngs Ledelse. Er dette Tilbagegang? Er Guds Haand ikke i dette? Tyder dette ikke paa Fremgang? Disse Ting bleve sikkertigen ikke udførte i

Joseph Smiths Levetid, endskjøndt Joseph modtog Abenbaringer om Tempelernes Opsærelse samt om Ordinanserne og Begavelserne, som forrettes i dem. Joseph byggede det første Tempel i Kirtland, og mange Velsignelser tilføjede de Hellige gjennem Administrasjonen i samme.

Jeg erindrer godt mine Følelser, da jeg første Gang læste Abenbaringen angaaende Forløsningen for de Afdøde — et af Evangeliets herligste Principer. At tænke, at vi — de Sidste-Dages Hellige — kunde udføre Daabens hellige Handling til Frælse for vores Forfædre, saa de kunde komme frem i den første Opstandelse! Med Sandhed kunde Profeten sige: Gud har opfyldt sin Forrættelse, at i de sidste Dage skulle han oprejse Frelseren paa Zions Bjerg, og at Riget skulle blive Herrrens. Aldrig har jeg læst nogen Abenbaring med større Glæde end denne. Vi antog den med største Begeistring og begyndte straks at udføre, hvad Herren forlangte af os. Jeg erindrer, at Joseph en Sondag Aften efter Førstamlingens Slutning gif ud i Mississippi-Floeden og døbte et Hundrede. Et Stykke fra ham døbte jeg et andet Hundrede. Andre Aeldster ned over Floeden døbte hver sit Hundrede for de Dode; men vi holdt ingen Fortegnelse over vor Handling. Herren kundgjorde snart for Joseph, at en nojagtig Bog maatte føres over disse Ordinanser. Vi maatte deraf gjøre alt vort Arbejde om igjen senere.

Herren har udført et stort Arbejde ved Brigham Young. Han fyldte disse Bjerger for Tusinder af Mile med Byer og Settlementer. Brigham Young var Arkitekt for dette Tabernakel; han var Arkitekt for Templet, som opføres her. Jeg bevidner for de Sidste-Dages Hellige, at Gud var med ham. Han var

med Præsident John Taylor. Han har været med Wilsford Woodruff. Han vil være med mine Efterfolgere, thi Herren vil aldrig lade dette Folk blive ledet uden ved Abenbaring. Han vil ledsage disse Apostler og opretholde dem indtil Menneskenes Sons Komme. Disse Ting ere sande. Zion vil volse og blomstre. Guds Herlighed vil hvile over Zion, og den Almægtige vil opfylde alle sine Forrættelser vedrørende dette Værk i Tidernes Fyldes Husholdning. Herrens Land hvilede over Brigham Young fra den Dag, han anammede Evangeliet og indtil han lukkede sine Øyne i Doden. Jeg bærer mit Vidnesbyrd om disse Ting. Der har aldrig været en Tid, hverken i disse Templer eller andre Steder, at Gud ikke har tilkendegivet sin Vilje til sine Tjenere angaaende Punkter, hvor Oplysning behovedes. Jeg bevidner herved, at Herren gav Abenbaringer til sine Tjenere i St. George Tempel angaaende Værdomspunkter, som vi ikke forstode. Præsident Young var tilstede; jeg var der. Broder Mc Allister og andre Brødre vare ogsaa nærværende.

Der er ingen Mand, som gaar ind i disse Templer for at udføre Noget, eller som gaar ud i Herrens Vingaard som Missionær, uden at Gud vil lede ham og tilkendegive ham sin Vilje, dersom han lever i Overensstemmelse med sin Religion og opfylde sine Embedspligter. Ja, Gud den Almægtige har oprejst Frelsere paa Zions Bjerg, og Riget er Herrrens. Dette er hans Værk. Og som Sidste-Dages Hellige have vi Magt til at gaa ind i disse Templer og administrere for de Afdøde, ja udføre Ordinanser, som de aldrig havde Lejlighed til at udføre, da de selv vare i Højet. Hvad menes med disse Frelsere paa Zions Bjerg? Disse Hellige ville holde Saliggjørelsens Møgler for

deres Fædres Hus i al Evighed. Den Dag vil aldrig oprinde, da denne Magt vil blive dem frataget. Vi burde forstaa dette herlige Privilegium og skattere disse højperlige Velsignelser, tildelte os af vor himmelske Fader.

Da jeg først erfarede noget om denne Abenbaring, vaagnede en stærk Altraa i mit Hjerte til at gjøre noget for min Faders Hus. Fader Smith var den første Patriark i denne Kirke. Han var en virkelig Efterkommer af Joseph, der folges til Egypten. Naar han lagde sine Hænder paa Nogens Hoved, hvilende Profetiens Aand over ham. Han fortalte mig, at jeg skulle bringe hele min Familie ind i Kirken. Det fridde min Sjæl, og da jeg mange Aar efter besøgte min Faders Hjem, dobbte jeg min Fader, min Stedmoder, mine Søstre og hver en Sjæl i min Faders Hus, ja selv en Metodist-Klasseleder, som opholdt sig hos ham. Jeg organicerede en Grén af Kirken i Farmington, Connecticut, og næsten alle Grénens Medlemmer bestode af mine Slægtninge. Senere kom min Fader hertil, hvor han døde, og hans Legeme hviler nu paa Kirkegaarden.

Jo mere Lys og Kundskab vi erhørde, jo mere Abenbaring fanden Gud os, og vi burde skattere disse Velsignelser. Det er et stort Privilegium at leve i Ejødet i denne sidste Uddeling i Tidernes Hylde, hvor vi kunne aabne vore Hjørter og forstaa disse herlige Sandheder, og Alle arbejde for afdøde Slægtninge og Venner. Jeg ønsker ikke at gaa ind i Aandeverdenen og mode mine Forfædre med Bebrejdelser som: „Du havde Magt til at frlse os, men du forsonede det, og vi ere ikke befriede.“ Jeg har i Forening med mine Brodre og Søstre arbejdet i St. George Tempel og udført Ordin-

nantser for tre Tusind af mine afdøde Venner af mine Forældres Slægt; jeg har gjort Alt, hvad jeg kunde, for dem. Det er min største Glæde at tænke paa dette Arbejde for de Døde. Og naar jeg lægges i Graven, og min Aand gaar ind i Aandeverdenen, skal jeg frydes ved at samles med dem og skal nyde Salighed med dem i Opstandelsens Morgen, forsaavidt de have vist Lydighed til Evangeliet.

Men antag nu, siger En, at disse Venner, for hvilke du udførte disse Ordinanser, ikke vil annamme Evangeliet? Det bliver deres Fejl og ikke min. Det er en Pligt, som paahviser hele Israel og skulle udføres, saa vidt Lejlighed tillader dem her paa Jorden.

Brodre og Søstre, jeg folste mig tilskyndet til at bære dette Viduesbyrd for Eder. Den Almægtige har styrret dette Værk fra den Dag, Broder Joseph modtog Ephraims Optegnelser — Mormons Bog. Fra den Stund af har Herren aldrig forsøgt sin Kirke. Vi have udstaact Forfolgelse og Lidelser, men Herren har fort os sejrrigt gjenem alle vore Prover og Gjenvordigheder. Nu befinde vi os her mellem de evige Hoje, som forjættedes Joseph i Egypten, da gamle Fader Jakob lagde sine Hænder paa hans Hoved og sagde: „Joseph er en Kvist paa det frugtbare Træ, en Kvist paa det frugtbare Træ ved Kilden; Grenene gaa op over Muren.“ Denne Profeti er blevet opfyldt. Majoriteten af de Sidste-Dages Hellige er Efterkommere af Ephraim, Josephs elskede Son. Ephraims Sæd er blandet mellem Nationerne, og det er dem, som have Ephraims Blod i deres Aarer, der annamme Evangeliet, naar de hore Herrens Ord, og alle Patriarkernes Forjættelser vil opfyldes paa dem i Tidens Løb.

Ligeledes med Juda. Moses forkyndte Foderne, hvad deres Skjæbne vilde blive. Han sagde, hvad der skulde ske med deres Templer og deres Byer. De byggede Altere for Baal og overtraadte deres Bagter, og han sagde dem, at de vilde blive adsprede og fordrevne, falde for Pest, Sværd og Hunger; Kvinderne skulde øde deres egne Born, samt sagde, at en Levning af dem skulde bortføres fra Jerusalem og spredes blandt Hedningerne, trampes under Fodder, indtil Tidens Fylde op-

randt for Hedningerne. Disse Profetier ere bogstaveligt blevne opfylde.

Vi ere i Herrens Haand. Vort Ansvar er stort, og vi burde gjøre Alt for at hædre vort Kald og ikke fæste vort Hjerte ved denne Verdens Gods og derved gaa Slip af Guds Maade-gaver og det Arbejde, som vi ere i Stand til at udføre til Belsignelse for baade Levende og Dode.

Maa Gud velsigne Eder, er min Bon i Jesu Navn. Amen.

Opdagelser i Amerika.

Blandt de vigtige Arbejder, hvor med de nordamerikanske Naturforskere i det sidstforløbne Aarli have beriget Videnskaben, indtage de paleontologiske Forsknings en høj Rang. I Ameringer have Fagstrifterne deraf atter og atter bragt Beretninger om nye Opdagelser af højst mærkværdige Reste af uddøde Dyrarter, som i deres Stikkelse og til dels uhyre Størrelse i høj Grad afgive fra den gamle Verdens Fossiler. Specielt har den utrættelige Geolog Marsh i det vilde Vesten, i Klippebjergene, hvor Buffalo Bill først tjente ham som Fører, opdaget talrige, i mangfoldige Henseender hærst selsomme Forsteninger, og i langt større Udstrekning end nogen anden Forsker før ham. Mængden af Fund af fossile Dyrarter i Nordamerika er saa stor, at selv Fagmanden har Møje med at følge alt det Nye. Efter Opfordring af Direktøren for Association française pour l'avancement des sciences har nu nylig Mr. Marcellus Boule i det

sidste Møde i dette Naturforskelslab givet en Fremstilling af de amerikanske paleontologiske Opdagelser, hvorfaf Følgende er et Uddrag:

Det første Stod til de store Opdagelser gav Arbejderne ved Bygningen af Pacificbanen, og endnu den Dag idag viser Jorden der ingen Aftagen i Rigdom paa fortidige Skatte. Blandt de uddøde Dyrarter maa specielt nævnes Kæmpereptilierne, som man kan betegne som Havets Konger i Kridtperioden. Mosasaurierne, en Art svommende Firben af uhyre Størrelse, gjorde den Gang i talloze Skarer Eksterne i de østlige Klippebjerge usikre. Deres Længde var omkring 20 Meter og der over, selv de mindste maalte 4 Meter. Marsh fandt en Gang ved at gjennemforske en Kridtaflagring Skeletterne af høv saadanne Uhyrer liggende sammen paa et Sted. I Allmindelighed lignede Slangerne; til at bevæge sig i Vandet vare de forsynede med Finne, der lignede Hvalens, og de maa have

været aldeles udmærkede Svømmere. Munden var besat med talrige vældige Tænder, hvorfra man maa slutte, at de vare hjælpende og som saadanne uden Twivl have været deres Naboers Kræf. I Sekundær-Lagene i Wyoming og Colorado har Marsh opdaget talrige Skeletter af Landreptilier af Dinosaurier-Gruppen „det skæffelige Firben“. Et af disse, Brontosaurus, naaede en Længde af 16 Meter, og det levende Dyrss Vægt maa være gaaet op til nær 400 Centner. Mærkelig er Hovedets Lidenhed hos disse Saurier og den endnu mindre Hjerne. Disse Dyr var Planteædere og levede sandsynligvis i Sumpe, i hvis Dynd de ofte maa være sunkne ned og omkomne. Et mærkelig Reptil havde et to Meter langt Hoved; det var Plantæder, men funde aabenbart værge sig imod selv de mægtigste Hjender. Det havde nemlig en spids Snabel, der dannedes af et foran Kjæberne staende Ben eller Knokkel, medens Næsbenet bar et stumpt Horn i Form af en Øre. Desuden sad der oppe paa Hovedet to meget store Horn. Selv Oldtidsfolkernes Fantasi, som har skabt mange Slags fabelagtige Dyr, har aldrig kunnet fremstille et saadant grotesk og skæffligt Uhyre. Man funde næsten twivle om dets Existens, hvis ikke de forstenede Reste varer der. Klart er det imidlertid ogsaa, at et med saa forfærdelige Horsvarsaaben udrustet Dyrss Existens viser, at det maatte have mægtige Hjender, og disse kunne da virkelig ogsaa opvises. Det var de hjælpende Saurier, blandt hvilke specielt maa fremhæves en i Colorado funden Art. Dens Hoved lignede Kro-kodillens, og det paa Næsbenet værende sharpe Horn gav den et særligt Udtryk af Bildhed. Den havde i sit Gab 66 vældige, sharpe, koniske Tænder og Jord-derne vise uhyre Kloer. Dyr af denne

Art levede ikke alene i Amerika, men ogsaa i Europa, og selv i Indien har man fundet Reste af dem, og de have altsaa været at finde paa den halve Jordklode og have aabenbart været alle ellers levende Væseners frugteligste Modstandere. Man skalde tro, at Intet kunde være blevet dem farligt, og dog ere de forsvundne fra Jordkloden, deres mægtige Panzer har i Kampen for Tilværelsen ikke formaaet at modstaar de fysiske Elementer, medens mindre, svage Stabninger opholdt Livet. Til de mærkligste Dyrarter fra Sekundærtiden høre de flyvende Reptilier, hvis Binger lignede Flagermusens.

Disse Pterodactyler ere i smaa Eksemplarer kendte fra de europæiske Aflagringer, men i Amerika fandtes der Dyr, hvis Binger maale 8 Meters Spændvidde, og som udmærkede sig ved helt at mangle Tænder. Derimod har Marsh maaske allerede i 1870 fundet virkelige Fugle med Tænder i Kridt-afslagringerne i Kansas' og Colorados' Forsteninger. Desværre maatte den utrættelige Forsker den Gang afbryde sine Arbejder paa Grund af Indianernes fjendtlige Opræden; de havde naturligvis skålperet den ansete Videnskabsmand med alkurat samme Sindsro som den første den bedste Trapper, som de fandt paa deres Bej. Han vendte imidlertid med stærk Bedækning tilbage næste Åar og gjorde da de vidunderligste Fund. Allerede i hine urgamle Tider, da Amerikas med Tænder forsynede Fugle levede, finder man de to Grupper af gode Flyvere og Lovefuglene udprægede, paa den anden Side viser der sig talrige Overgange fra den trægeste Reptil til den rafreste Fugl. Saa kommer Videnskaben til den Slutning, at Fuglene kun ere forandrede Reptilier. Paa den Tid, da de kæmpe-mæsige Reptilier behersede Jordkloden,

var Pattedhyrenes Verden fra først af fun repræsenteret gennem svage Bæsener. Men Kæmpesaurierne gif under paa Grund af os fuldstændig ukjendte Aarsager, og Pattedhyrene opholdt sig, udviklede sig videre og blev til sidst fremherskende paa Jordens Overflade. I Nordamerika ere de fleste Pattedhys rester fundne i de vestlige Territorier i de forenede Stater — i hine Egne, som den franske Trapper en Gang i Tiden betegnede som Mauvaises Terres. Disse ere i Sandhed en umadelig Gravmark, hvor Venene henligge af talloje Pattedhyr, som i det første Absnit af Tertiertiden levede der. Hine Steder vare Bidne til talloje Kæmpe mellem Plantecedere og Kjødædende i hin Periode, og i tusindvis ligger der begravet Venene af Sejrende og Bejrende. Blandt de for Amerika ejendommelige fossile Pattedhyr er den af Marsh i Wyoming i mellemgeocene Lag opdagede Art af Dinoceratider, Dhyrene med de forsærdelige Horn, specielt at bemærke. Herhen hører hint mærkværdige Dyr (Dinoceras mirabilis), som helt forvirrer vor Indbildningskraft, idet det fremstiller en Sammensætning af de forskellige Typer. Dets vældige Hoved, der krones af 6 Horn og er væbnet med dolkesormede Hugtænder, forener Rhinocerosens, Drovthygerens og selv de kjødædende Dhrs Egenskaber. Dertil kommer et uhyre Legeme, der i Klodsethed ligner Elefanten og Flodhesten. Cuvier sagde en Gang: „Naturen forener hverken spaltede Kloxe eller Horn med Skjæretænder“, men nu vide vi, at denne Udtalelse er fejlagtig. I den miocene

Tid optræder Bronto therium, et plump, svært Dyr af Elefantens Størrelse, med to Horn, der ere sjæl somit placerede paa Overkjæben foran Øjenhulsen, fremdeles Tillotherium, som forener Bjornens Hovedskal, Hovedhyrenes Rivetænder og Gnavernes store Skjæretænder med store Kloxe. I Sydamerika levede henimod Tertiærperiodens Slutning hine kæmpemæssige Tandløse, der saaledes som den uhyre Megatherium maaske formaaede at rive Træstammer op med Roden, eller hvis Panzer, saaledes som hos Glyptodoren, var stort nok til at afgive et beskyttende Tag for Urmennejet. Disse kæmpemæssige, men sandhedsvis overmaade fredelige Dyr, blevé efterstræbte af den forsærdelige Machärodus, hin uhyre Love, der ifølge Burmeister formaaede at gjennembore selv Glyptodorens Rygskjold med sine to lange, Dolkstiller lignende, Hugtænder. Dette forsærdelige Novdhys Brod led den Gang ikke alene i Amerika, men ogsaa i Europa, hvor Hjorte- og Antilope-Hjorderne i Auvergnes Egne vare dens værgeløse Bytte. Foruden den levede i Pampas endnu andre sjæl somme Dyr, hvorf intet er overført i den nuværende Verden, saaledes Makrauenherne, som paa samme Tid ligne Hesten, Kamelen og Elefanten, Toxodonterne osv. Alle disse underlige Dyreformer ere uddode, fun Nesterne af dem har Jordens opbevaret, og mangfoldige andre skuler den endnu i sit Skjold, om hvilke vi ingen som helst Anelse have, men som forhaahentlig ogsaa ville stige frem af det dunkle Morke, i hvilket de i utsalige Aartusinder have hvilet.

Den 15de Juli 1891.

En Bekræftelse angaaende Frasaldet.

At der findes Lærdomme i de nuværende Kirkesamfund, som ikke ere overensstemmende med Kristi Lære, er en Kjendsgjerning, som de Sidste-Dages Hellige have forknyt for Verden i mange Aar. De almindelige kristne Samfund ere til en saadan Grad afvegne fra den sande Lære, at selv den tænkende Mand blandt dem med Lethed kan indse den ubehagelige Stilling, som de intage. Men ikke destomindre er dette sorgelige Faktum forudsagt af Apostlene. Naar Paulus skriver til Thessalonikerne angaaende Jesu Kristi Tilkommenlse, minder han dem om, at de ikke skulle lade sig paa nogen Maade forvirre i Sindet, som om Kristi Dag var forhaanden. Han siger: „Lader Ingen bedrage Eder i nogen Maade; thi først maa jo Frasaldet komme, og det Shyndens Menneske aabenbares, Fordærvelsens Son, han, som modsetter og opholder sig over Alt, hvad der kaldes Gud eller Gudsdyrkelse, saa at han sætter sig i Guds Tempel, som en Gud, og udgiver sig for at være en Gud.“ Endvidere siger Apostelen: „Thi den Eid skal vorde, da de ikke skulle fordrage den sunde Lærdom, men efter deres egne Bejeringer tage sig selv Lærlere i Hobetal, efter hvad der kilder deres Øren. Og de skulle vende Ørene fra Sandheden, men henvende sig til Fabler.“ Ord kunne ikke bedre forklare den Stilling, som Verden intager i Dag paa det religiose Omraade.

En af Nutidens religiose Mænd, den store russiske Forsatter Leo Tolstoj, har skrevet angaaende „Stat og Kirke“ i et lille Værk, som nylig er blevet oversat paa Norsk, i hvilket han bl. A. tydelig fremholder det store Frasald, der har fundet Sted, fra de Lærdomme, som Jesus erklærede var Grundprinciperne i hans Lære. Uden at vedrøre de Forandringer, som ere blevne gjorte af Kristen-heden, med Hensyn til Maaden, hvorpaa Menneskene skulle indlemmes i Guds Rige, henselder Forsatteren til den moraliske Lære, som vor Frelser forkyndte. Han siger, at Kristi Lære er „den Kodez (Samling) af moraliske Forskrifter, der paalægger os Ydmighed, Fattigdom, Renhed paa Sjæl og Legeme, der forbryder os at domme Andre, der tilskynder os at befri vore Brodre fra Trældom og Lænfer og leve i Fred med alle Mennesker. Lige fra Kristi Vandring i Ørkenen for at soge Samfund med Gud og til den Skif at give Brod til Hungerne i Sibirien har Frugterne deraf været al den Glæde og Trost, som vi kunne finde i dette Liv.“

Men denne oprindelige Kristendom passede ikke for Kejser Konstantin, da han ønskede selv at blive Kristen. Ingen kunde gjøre ham opmærksom paa den sande Lære, men hvad der blev ham sagt af dem, hvis Pligt det var, at betone de vigtigste Ting i Kristi Lære, indskrænkede sig praktisk til dette: „Du ønsker at kalde dig Kristen og paa samme Tid vedblive at være Roverhøvding, at slaas, brænde, gaa i Krig, leve laderlig, myrde og hvile overdaadig i Velhystens Skjod. Alt dette lader sig let nok gjøre.“ Og de aspassede Kristendommen efter alle hans Ønsker.“ Man gjorde den til en dogmatisk Religion istedetsfor en levende

moraliske Kraft. Han behøvede kun at tro og at angre, „saa havde han Frelsen i sine Hlor.“ „Heller ikke dette var Alt. De formelig velsignede hans Magt og Indflydelse som Røverhøvding, erklærede, at den var hellig, fra Gud, og de salvede ham med Olje. Til Tak for dette ordnede han Præsternes Stilling netop saaledes, som de selv ønskede, bestemte ethvert Vægens Forhold til Gud, og beslæde, at denne Bestemmelse skulle løses og gjentages for Alle som en Nettetær og Bevægning. Og Alle vare tilfredse; og den Tro, som man saaledes synede og ordnede paa, har holdt sig paa Jorden i 1500 Aar. Naarsomhøst det lykkes en Kjæltring at plyndre og rove en Anden, at dræbe i Tusindvis Mennesker, som ikke havde gjort ham nogen Fortræd, saa toge de og salvede ham under stor Højtidelighed, for han var jo aabenbart en Guds Mand.“ Efter Tolstojs Opfattelse har enhver Religionsform, som har forenet sig med verdslig Magt, ophørt at være Religion, fordi den er blevet til en Religion i „Former, eller Dogmer, istedetfor i Liv,“ eller ned andre Ord: „de have Gudfrugtigheds Skin, men fornægte dens Kraft.“ En saadan Religion har ophort at være en „Religion, og er blevet et Bedrag.“ I det Hele taget se vi, at Paulus' Forudsigelse, som vi have citeret, er gaaet i bogstavelig Opfyldelse, Jesu Kristi Evangelium udryddet, og i dets Sted er der kommet „Bespottere, som vandre efter deres egne Lyster.“

Det maa erkjendes, at det sande Evangelium ikke findes i de saakaldte kristne Kirkesamfund. Men hvorfor vil nu ikke den lærde Forfatter gaa lidt videre ind paa Sagen, og gjøre sig bekjendt med, at Alt dette er forudsagt at ville finde Sted, og derefter undersøge den hellige Skrift og blive forvisset om, at i de sidste Dage skulle det sande Evangelium atter blive gjengivet til Jorden. „Himmelens Gud skal oprette et Rige som i al Evighed ikke skal forgaa.“ En Engel skulle „flyve midt igjennem Himmelten, som havde et evigt Evangelium at forkynde dem, som bo paa Jorden, og alle Slægter og Stammer og Tungemaal og Folk.“ De Sidste-Dages Hellige børte Vidnesbhrd om, at dette har fundet Sted, og at Rigets Evangelium nu forkyndes i den ganske Verden til et Vidnesbhrd for alle Folk, før Enden kommer. Enhver, som vil tro, omvende sig og blive dobt i Vand til deres Shnders Forladelse, vil modtage den Helligaands Gave, som vil befriest Sandheden med et levende Vidnesbhrd, der bevirker et nyt Leven i gode Gjerninger formedelst de moraliske Forstifter, som Jesus forkyndte, og som mægtigt bidrager til Menneskets Frelse. Vil den store russiske Forfatter annamme Sandheden og blive et mægtigt Nedstab i Guds Haand til at være behjælpelig i Forskremmelsen af den øde Gjerning som Gud har paabegyndt i vores Dage?

Addrag af Korrespondance.

Eldste Edw. Berg skriver den 23de Juni 1891 fra Bergen, hans nærværende Arbejdsmark, at han holder sig vel tilfreds med at virke for Udbredelsen af Evangeliets Sandheder. Paa Rejsen dertil besøgte han de Hellige i Stavanger og fandt dem glade og tilfredse i Evangeliet. I Bergen har de Hellige lejet et Forsamlingslokale i et godt Strøg, og Forsamlingerne ere vel besøgte af Fremmede. Mange undersøge Evangeliets Lærdommie, og flere Personer ere fornødig tillagte Kirken ved Daab. Udsigterne for Fremtiden ere lovende.

Præsident Joseph Christiansen skriver Følgende fra Aarhus den 1ste dennes: „Jeg er netop kommen tilbage fra mit Besøg til Skive og Omegn. Under mit Ophold dersteds havde jeg Lejlighed til at tale med flere af mine Slægtninge og Andre om Evangeliets Principer. De Fleste vare tilsyneladende interesserede i at høre vores Lærdomme. Enkelte have højt fejlagtige Ideer angaaende de Sidste Dages Hellige og deres Anskuelser. Nogle tænke, at vi ikke tro paa Kristus; Andre udtales deres Forbauselse over, at vi ere tilladte at bo i Utah, hvilket beviser, at der eksisterer en stor Ubidenhed angaaende os, som kunde blive fjernet, om vi blot havde virksomme Missionærer at sende til nævnte Egn, hvor Evangeliet ikke er blevet prædiket for mange Aar. Udsigterne i denne Konference tyde paa Fremgang. Nogle komme af og til og forene sig med Kirken. Om vi havde flere unge, energiske Missionærer er jeg overbevist om, at meget godt kunde udføres.

Præsident J. Lundberg skriver fra Malmö den 1ste dennes, at han har haft en særdeles behagelig Tur til Mellemjverige. Han tilbragte St. Hans Dag i Selskab med Præsident Dahlquist og de Hellige i Göteborg. Han siger, at Göteborgs Konference er i en langt bedre Forsatning, end den var, da han var der for omtrent elleve Aar siden. Der er flere intelligente Mennesker, som undersøge Evangeliet. Medens han var i Trollhättan afholdtes en Forsamling i det Fri. Naar Forsamlingstiden kom var 130 Personer samlede. Han skriver: „De Tilstedeværende lyttede med spændt Øpmærksomhed, og ved Forsamlingens Slutning udtalte de deres Tilfredshed med vort Bidnesbyrd, samt ønskede, at jeg skulle forblive Søndagen over, hvilket jeg ikke kunde, da jeg havde lovet bestemt at være tilbage i Göteborg den 28de. Under mit Besøg til min Fødeogn blev jeg venlig modtaget allevegne af min Faders gamle Bekjendte. De Hellige ere gode og nidskjære i Opfyldelsen af deres Pligter. Jeg forlod disse Steder med Overbevisning om, at mit Bidnesbyrd havde gjort et godt Indtrykt paa Folket.“

Præsident J. C. Mickelsen skriver fra Aalborg den 5te dennes: „Det glæder mig at kunne meddelse, at Tilstanden i denne Grén er god. Vi afholde ugenlig tre offentlige Forsamlinger, hvilke ere godt besøgte af Hellige og Fremmede. Søndagskolen, Unge Mænds Forening og den kvindelige Hjælpeforening ere i en trivelig Forsatning og udføre et godt Arbejde til Bedste for Ungdommen og de Fattige. Et ikke ubetydeligt Antal er tillagt Kirken, og de bedste Høleller ere raadende. Missionærerne virke med Fver og Nidkjærhed, og efter som vi har en udstrakt Arbejdsmark, finde vi tilstrækkeligt at gjøre. Vi have rejst meget omkring paa Landet og afholdt flere velbesøgte Forsamlinger blandt Folket.“

Afsluning.

Eldste Hans Criksen løjes fra at arbejde i Stockholms Konference, og Eldste James Petersen fra at virke i Københavns Konference, med Tilladelse at rejse tilbage til deres Hjem i Zion.

Edward H. Anderson,
Præsident over den skandinaviske Mission.

Et Blad af Naturens Bog.

(Af G. Hartwig.)

(Fortsat fra Side 302.)

De højstammede Palmer trænge allerede ved Spiringen indtil tre Fod ned i Jorden; Stammen udsender først i denne Dybde sine Birodder og kan da senere trodse stærke Storme, hvormod lavere Palmer, som ikke behøve en saa stærk Besættelse, spire ved Overfladen.

Den stolte Cocospalme, der er til saa mangfoldig Nytte, stiger med sin slanke Stamme hundrede Fod i vejret og ender med en bred Krone af tyve Fod lange, fjerdelte Blade, under hvilke der ofte henger nogle Hundrede af de tunge Frugter i store Klaerer. Maar vi betænke, at dette herlige Træ fortrolvis vokser ved Strandbredden, hvor den tropiske Orkan kan udfolde hele sin Kraft, maa vi forbausies over Rodens Modstandsevne til at udholde den stærke Frem- og Tilbagesvingning af en saa stor Vægt.

Træer, der ikke staar saa fast, som f. Ex. Granen, hvis vandret løbende Rodder neppe gaa to Fod ned i Jorden, vokse enten paa Steder, som ere mindre utsatte for Storm, eller beskytte hverandre indbyrdes i Skovens selskabelige Liv.

I de tropiske Skove bliver Roddernes Hesteevne hyppig understøttet af Slyngplanter, der ligesom Tougværket paa et Skib paa en vis Maade forbinde hele store Strækninger af Ur-skoven. I Ostindien klætter Rotang-palmen op til Træernes højeste Top, og i Brasilien strække Paulinier, Banisterier og Bignonier sig fra Gren til Gren og udfolde deres Blomsterkroner i Solsskinnet imellem de store Træers Lov. Sejge og bojelige, i Neglen saa tykke som en Finger, men under-

tiden saa tykke som en Arm hænge de overalt frit ned fra Grenene som Snore eller Touge, slynge sig i Mængde henad Jorden, omvikle den ene Stamme efter den anden, hænge kraat ned fra det ene Træ til det andet og danne et saa sammenfiltret Væv, at det ikke er muligt at finde Stammen til den Liane, hvis purpurfarvede Blomster svæve højt oppe i Luften. Ofte blive Træer paa over 100 Fods Højde, som ere opryk-kede af Stormen eller underminerede af Flodernes stigende Vand, forhindrede i at falde af dette mærkelige, naturlige Tougværk og holdes mere eller mindre oprejste paa det Sted, hvor de maa ske fremspirede for over tusinde År siden.

Hos mange Planter, hvis egentlige Rodder ikke synes at frembynde nogen tilstrækkelig Besættelse, udgaar der paa en overraskende Maade nye Rodder fra Stammen eller fra Grenenes nederste Side for at tjene til yderligere Støtte. En saadan Røddanneje forekommer bl. Al. hos Rodtræerne eller Mangroverne, hine sælsomme Planter, som vokse ved de tropiske Floders dyndede Bredder og navnlig ved deres Mundinger, hvor den stærke Ebbe og Flod vilde gjøre det umuligt for dem at holde sig fast uden overordentlige Midler. Neppe er Stammen bleven to, tre Fod høj, før den allerede faar nogle Grene, paa hvis Underside der stårer Luftrodder frem, som vokse helt ned til Jorden og ved at sænke sig ned i Dyndet frembyde nye Stottepunkter. Har Træet naaet en Højde af tolv Fod, staar det allerede paa en lille Skov af gaffelformede og gientagne Gange for-grenede Stivere.

Paa Grund af denne ejendommelige Bygning spille Mangroverne en vigtig Rolle ved Deltadannelsen i de tropiske Landes Flodmundinger. Deres tætte og sammenfiltrede Rødder standse det muddrede Vandets Lov; Jordpartiklerne synke deraf hurtigere og sætte sig fast. Mangrovebesletningerne opfange en Mængde Legemer som Muslinger, Dels af Træstammer, Grene og døde Legemer af Dyr, og neppe har Grunden begyndt at hæve sig op af det vaade Element, før Hundreder af Tropiskt af de forskelligste Planter spire frem og bidrage deres til at befæste de nye Enemærker, som ere afvundne Floden. Men hvor den organiske Natur griber saa stærkt ind i Jordoverfladens geologiske Dannelse, maa vi atter se en planmæssig Virken, ved hvilken alle Dele af vor Planets Liv sammenknyttes til en Enhed, et Hele.

Bed en lignende Luftrød-Dannelses udmærke ogsaa Pandanerne sig, hine mærkelige Planter, som ved deres Lov erindre om Palmerne og Bromelierne og ved deres kogleagtige Frugter om Fyrretræerne. De ældre Træer, som behove disse yderligere Stiver, sørke deres Luftrødder ned paa en saa forunderlig hensigtsmæssig Maade, at man næsten kunde fristes til at tilskrive dem et dyrisk Instinkt. Thi naar Pandanus-træet holder, vokse Rødderne ikke alene alle i den Retning, hvor Træet netop trænger til Understøttelse, men synes endog at udøge sig den bedste Jordbund til at befæste sig i. Det findes saavel paa Sandgrund som paa Klippegrund, da dets Rødder let trænge ind i de mindste Hulheder og fineste Revner i Stenen, og det er vidt udbredt paa Øer og Kysten i hele den tropiske Zone, hvor disse Træer ved deres lange Blades levende gronne Farve og ved deres Frugters lyse Glimmer rødt bi-

drage meget til Forskjønnelsen af den øde, af Sand eller Coralgrus bestaaende Strandbred.

Men af alle med Luftrødder forsynede Træer er intet saa berømt som det sjonne og imponerende indiske Figentræ, ogsaa kaldet Vanhan-Figentræet og Pagode-Figentræet. Det opnaar en uhøre Størrelse og synes at trodse Tidens Land, understøttet som det er af sine mangfoldige Piller; thi fra enhver Gren af Hovedstammen sørker der sig nye Rødder ned, som efter i Begyndelsen at have været saa tynde som Snore efterhaanden tiltage i Tykkelse, navnlig saasnart de have sørket sig i Jorden, og i Alrenes Lov vokse op til tykke Stamme. Saaledes danner et eneste Træ ofte en hel Lund, et formeligt Naturtempel, hvis gronne Hæveling hviler paa Hundreder af Sojler og fremsynder de sjønneste, svale og skyggefulde Gange, som der kan tænkes.

Flere af disse herlige Træer have opnaet en historisk Berømthed, bl. a. Cu-beer-hur ved Nerbuddaflodens Bredder, som har Navn efter en indisk Helgen og skal være det samme, som allerede paa Alexander den Stores Tid optog en Hær under sin brede Skygge. Gjentagne Oversvømmelser have dog østere i Alrhundredernes Lov bortrevet betydelige Dele af dette mærkværdige Træ; men endnu bestandig har det et Omfang af 2000 Fod, maalt omkring Hovedstammerne, imedens de derudover fremragende Grene indtage et endnu større Rum. Denne ene Kolos har flere store Stamme, end der er Dage i et Aar, og de smaa, af hvilke der endnu bestandig fremgaa nye Grene og Luftrødder, beløbe sig til flere Tusinde. I forrige Alrhundrede plejede en nærboende Rajah med en indisk Fyrstes hele Pragt at opslaa sin Lejr

under dette Kæmpetræ, hvis Skygge ikke alene optog hans Telte, Elefanter, Kameler og Tjenerstab, men ogsaa gav hans Venners Telte samt deres Drabanter og Last- og Ridedyr Ly mod Solens Straaler.

Intet Under, at de fromme Hinduerne elste og øre dette Træ fremfor alle andre, og at de plante det ved Siden af deres Dewals og Templer.

En Slyngplante paa Ceylon, Gingalesernes Rasa-Kindu, udmærker sig forøvrigt fremfor alle andre ved den Lethed, hvormed den frembringer Lustrodder. Da den bruges i Medicinen, plantes der temmelig mange af dem, og naar Stængelen er bleven omrent en halv Tomme thk, skære de Indsøde øste et 20 til 30 Fod langt Stykke af den og lade den øverste Del af Planten, der nu er adfilt fra Jordnen, hænge ned fra de Grene, der tjene den til Stotte. Denne Amputation standser naturligvis en Tidlang den saa grusomt lemlestede Slyngplantes Vækst; men efterhaanden kommer der dog jmaa Lustrodder, ikke tykkere end Sejlgarn, tilsyne ved der affskærne Ende af Planten. Disse Lustrodder blive lidt efter lidt længere og ghyne frem og tilbage for Binden, indtil de endelig naar Jordnen og danne nye Stængler, som senere, naar de ere tilstrækkelig udviklede, paanh affskærer og after foranledige en ny Røddannelsje. Saa stor er Rasa-Kindus mærkværdige Sejglivethed, at naar Gingaleserne ville plante den ville de flere Aflen af Stængelen sammen i et Nøgle og hænge dette simpelthen op paa Grenene af et Træ, hvor det snart skader store, hjerteformede Blade og sende sine Rødder ned til Jordnen.

Ligesaa mærkelige som Rødderne ere ved deres Evne til at fastholde Planterne og ved at sætte Skovens Kæmper

istand til at trodje Stormen, ligesaa mærkelige ere de som de Organer, der uddrage Næringsstof af Jordnen og forsyne Planten med de fleste af de fordens Tilværelse nødvendige Betingelser. Bore Skovtræer spire med en saakaldt Pølerod eller lodret nedgaaende Rød, men ligesom Sidegrenene ikke sjeldent udvikle sig kraftigere end Hovedstammen, saaledes blive ogsaa Birodderne undertiden stærkere udviklede end Hovedrøden. Skjøndt Egen, Bogen og Fyrren i de første Aar have en mægtig Pølerod, overgaaes denne tid senere af Siderødderne. Der synes at være givet enhver af disse sidste en Mulighed for, at de under heldige Betingelser kunne udvikle sig til en secundær Hovedrod.

Hvor vis er ikke denne Indretning! Thi det til Jordnen fængslede Træ kan, naar den af Lusten optagne Næring fraregnes, ikke slappe sig anden Næring end den, som frembydes af den Jordbund, hvori det vokser. Hvorledes skulle det kunne opnaa en høj Alder eller en anseelig Størrelse, dersom det som Roen maatte nojes med en lodret Hovedrod, uden at besidde Evne til at forgræne sine underjordiske Ernæringsorganer i alle Retninger og erobre sig ny, tributshldige Enemærker, efterhaanden som dets Fornodenheder voksende?

Kun igjennem de fine Rødtrevler, ikke igjennem den ældre og tykkere Del af Røden selv, henter Planten sin Næring. Paa Rødtrevernes Yderende findes der en lille Udvidelse: Rødhætten, gjennem hvilken Fugtigheden opfuges af Jordnen som af en Svamp. Den fine Del af Rødspidsen er, forsaa vidt den ikke er bedækket af Rødhætten, enten beklædt med fine Rødhaar, som sigte til at forstørre den indsggende Overflade, eller med en ikke mindre fin

Overhud. At den fine Del af Rodspidjen virkelig er Rodens Sugeorgan, kan sjonnes deraf, at en Plante hætter i Vand, naar dens Rodspidser rage frem over det.

Efterhaanden som Rodspidsen vokser videre, visner dens med Rodhaar beklædte Overhud. Den til Optagelse af Næring bestemte Del af Roden rykker saaledes bestandig videre og kommer i Berørelse med andre Dele af Jorden, og deraf kan det forklares, at Planten kan uddrage en forholdsvis betydelig Mængde Stoffer, selv om disse kun forekomme temmelig sparsomt paa hvert enkelt Sted.

Rodderne trænge imidlertid til Medvirking af ejendommelige fysiske og kemiske Kræfter for at kunne virke til Gavn for Planten. Alle højere Planter spire og trives som bekendt kun i en Jordbund, der tildels bestaar af Hornradnessesprodukterne af en lavere forudgaaet Vegetation; den stolte Skovkæmpe forudsætter mange Slægtfolger af en lavere Plantevækst, og Kornmarken trænger til den befrugtende Gjødning. Regnen, som væder Eng, Mark og Skov, trænger ned i Jorden, oploser de i Mulbjorden tilstedevarerende Salte, indjuges af Rodspidserne og møetter hele Planten med nærende Stoffer.

Men det forekommer hyppigt, at Regnen strømmer ned i langt større Mængde, end Vegetationen kan optage, eller at der kun falder Regn med større Mellemrum. Man skulde nu tro, at de nærende Salte i første Tilsælde maatte bortfylles af Vandet, og at de i det andet maatte tilføres Planten i altfor ringe Mængde. Men imod disse Farer beskyttes Planten ved Muldjordens ejendommelige Egenskaber.

Ikke nof med, at den ved sin hygrofysiske Kraft hindrer de atmosphæriske

Nedslag fra at flyde for hurtig igennem eller at fordampe, den er endogsaa i stand til at sortætte Lustens Vand-dampe (Dug) og vedligeholder paa denne Maade bestandig de Kilder, fra hvilke de torstige Planter hente Næring. Desuden besidder den en mærkelig Til-trækningskraft til Saltene; alle oploselige Salte blive i den som i en Si til Nytte for Planten, og kun det rene Vand gaar igennem.

Af stor Vigtighed ere de kemiske Virkninger, der foregaa i enhver frugtbar Agerjord, idet nogle Stoffer idelig adskilles og nye dannes. Ved Muldlags fortalte Oplosning dannes der Kalsibre, og denne forbinder sig med Kalk og Talfjord til kulfure Salte, som, oplost i Vand, tilføres Planten. Ved andre Produkter, der udskilles af Muldalget, oploses andre mineraliske Stoffer, hvorved Planten forsynes med Kulsstof, Brint, Slt, Kbhvælstof osv.

Meget er vistnok endnu ikke fuldstændig opklaret ved disse kemiske Processeser, men vist er det, at de hænge noje sammen med Vegetationens For-nødenheder. I denne Samvirken mellem de kemiske Affiniteter og det organiske Liv erkjende vi atter en planmæssig Virken, som forbinder alle Naturens KræFTER til et eneste harmonisk Hele.

Muldlagets Oplosning og Forvittringen af Jordbundens mineraliske Bestanddele gaar hurtigere for sig, naar Jorden udsættes for Indvirkningen af den atmosphæriske Lust; de fine Rod-trevler kunne ogsaa lettere trænge ned og suge Næring i den bearbejdede Jord. Deraf den store Nytte af Bløjning, Harvning og Omgravning.

Vi have allerede i det Foregaaende omtalt, at Vandet besidder den mærkelige Egenkab at udvide sig i samme Øieblik, som det antager den faste Form af Is; naar altsaa den fugtige Jord

bliver haard under Frostens Indflydelse, saa fjerner den Fugtighed, der er traengt ind i enhver Jordklump, de enkelte Jordpartikler fra hverandre og lojer Jordbundens Sammenhæng. Dusken trænger saaledes ved Foraarets Komme dybt ned i den losnede Jord, og Dusinder af Planter have nu Frosten at tække for en rigeligere Næring. Saaledes fremgaar der Liv af Dod, og saaledes bliver den øde Vinter en virksom Forberedelse for den nordiske Sommer.

Den ene Plantes Rodder optager andre mineraliske Stoffer af Jorden end den andens. Saaledes behove Græsarterne og navnlig vore Kornarter Kjælsværk i deres Næring; Planter med fremherskende Frøudvikling fordre især Fosforfyre, Klover og Bælgfrugter Kalk, Kartofler og Roer Kali og Vinranken Natron, som det fremgaar af den kemiske Analyse af disse Væksters Afvæksling. Vilde man bestandig dyrke Planter af samme Klasse i den samme Jordbund, saa maatte Jorden snart udtommes med Hensyn til enkelte af dens uorganiske Bestanddele; men ved en passende Afveksling af Kjæl-, Kali- eller Kalkplanter vinder den atter Tid til at samle nye Jordraad af de den unddragne Stoffer.

Dersom alle Curturplanter lige begjærlig optogte de samme mineraliske Stoffer, da maatte Markerne, som nu klar ud og klar ind leve en rigelig Afgrøde, ofte ligge brak, indtil den langsomt fremtrædende mineraliske Oplosning atter gjengav dem det manglende Stof, og deres Afgrøde vilde da langtfra kunne nære en saa talrig Befolkning.

Menneskene have paa mange forskellige Maader Nutte af Planternes Rodder. Mange australske Folkeslag ere, hvad deres Hovednæring angaaer, henvistte til de store Taro-Knolde; Cassava- og Yamsrodderne indtage en fremragende Plads paa Spisesedlen i det tropiske Amerika, og vi behøve neppe at erindre om, hvor betydelig en Rolle Kartoffelen spiller i de fleste europæiske Nationers Husholdning. Nogle Rodder ere vigtige som Dægemidler f. Ex. Specacuanhaen og Rhabarberen, andre som Farvestoffer f. Eks. Kraproden og Gurgumejen, og atter andre som Krydderier f. Eks. Ingefær. Saaledes arbejder Naturen ogsaa i det Skulte til Menneskets Fordel, og selv Plantens underjordiske Dele yde os deres Tribut.

Inndhold.

Tale af Præsident Wilford Woodruff, holdt ved Konferencen i Saltfjostaden, den 6te April 1891.....	305
Opdagelser i Amerika	310

Ned. Num.:

En Bekræftelse ang. Trafaldet .	313
Uddrag af Korrespondance.....	314
Afløsning	315
Et Blad af Naturens Bog.....	316

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af Edward H. Anderson, Sankt Pauls Gade 14, 1ste Sal.
Trukket hos F. C. Bording (B. Peterzen).